

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Drept
1.3 Departamentul	Departamentul interdisciplinar Centrul de Studii Europene
1.4 Domeniul de studii	Drept
1.5 Ciclu de studii	II-Master
1.6 Programul de studii / Calificarea	Drept European

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Uniunea Europeană în sistemul relațiilor internaționale Modul 1: UE ca actor global; Modul 2: Europa lărgită și politica de vecinătate						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect.univ.dr. Teodor-Lucian MOGA						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect.univ.dr. Teodor-Lucian MOGA						
2.4 An de studiu	II	2.5 Semestru	II	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	OB

* OB – Obligatoriu / OP – Opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care:	curs	2	seminar/laborator	2
3.2 Total ore din planul de învățământ	48	din care:	curs	24	seminar/laborator	24
3.3 Distribuția fondului de timp						ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele						32
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren						20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri						20
Tutoriat						
Examinări						5
Alte activități.....						
3.4 Total ore studiu individual						77
3.5 Total ore pe semestru						125
3.6 Număr de credite						5

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Nu e cazul
4.2 De competențe	Nu e cazul

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Acces la sisteme de proiecție, acces la internet, tablă Activități pe platforma de e-learning sau desfășurate online în sisteme de videoconferință
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> Acces la sisteme de proiecție, acces la internet, tablă Activități pe platforma de e-learning sau desfășurate online în sisteme de videoconferință Evaluări pe parcurs desfășurate mixt sau online

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1. Capacitatea de a înțelege, a asocia și a reflecta critic asupra teoriilor și modelelor de analiză din domeniu; dezvoltarea competențelor de a utiliza cunoașterea acumulată în analiza și evaluarea critică din perspectivă pluridisciplinară a procesului de integrare europeană și a acțiunii UE la nivel internațional</p> <p>C2. Capacitatea de a evalua, analiza și elabora strategii, politici și programe europene, de a interpreta evenimente, dezvoltări și politici în context internațional ca efecte ale acțiunii UE</p> <p>C3. Capacitatea de a identifica independent, de a culege, analiza și interpreta documente, baze de date, informații relevante pentru aria de studiu, de a formula noi idei și tendințe în domeniu</p> <p>C4. Dezvoltarea competențelor de interpretare, analiză și aplicare a acquis-ului comunitar în mediul public și privat, în diferite entități și organisme guvernamentale și neguvernamentale pe componente aflate sub impactul aplicării politicilor europene și al sistemului de guvernare multinivel al UE.</p> <p>C5. Capacitatea de a manageria structuri organizaționale diverse și de a conduce echipe într-un mediu multicultural, de a identifica nevoi, de a elabora și implementa proiecte adecvate obiectivelor stabilite</p> <p>C6. Capacitatea de a utiliza metodologii de cercetare avansată în analiza unor situații specifice ariei studiate, de a transfera ideii și cunoștințe pentru specialiști și publicul larg</p>
Competențe transversale	<ol style="list-style-type: none"> 1. Capacitatea de a lucra structurat, planificat și de a lua decizii privind situații complexe, de a identifica, defini și soluționa probleme într-un context internațional și multicultural 2. Capacitatea de comunicare interpersonală, de lucru în echipă sau de asumare de leadership în instituții și echipe diverse 3. Capacitatea de acțiune profesională și socială în mediul european; identificarea oportunităților de dezvoltare personală și valorificarea eficientă a resurselor și tehnicilor de învățare în procesul învățării continue

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	<ul style="list-style-type: none"> • Să faciliteze înțelegerea de către studenți a rolul internațional al UE • Să examineze diferitele instrumente prin care UE urmărește realizarea acțiunilor sale externe în sistemul relațiilor internaționale • Să evalueze evoluția politicii externe și a rolului de securitate al UE la nivel internațional • Să familiarizeze studenții cu multitudinea de actori și procese decizionale care justifică prezența internațională a UE • Să analizeze evoluția relațiilor externe dintre UE și restul lumii.
7.2. Obiectivele specifice	<p>Cursul își propune să ofere informații și să faciliteze înțelegerea rolului contemporan al UE ca actor internațional la nivelul politicii mondiale, să realizeze o evaluare critică a instituțiilor, acțiunilor și politicilor UE în privința relațiilor externe și să examineze dezbaterile actuale legate de impactul UE la nivel internațional. Cursul se concentrează, în primă fază, atât pe cadrul teoretic de desfășurare al acțiunilor externe ale UE, cât și pe cel instituțional (acorduri internaționale, Tratatul de la Lisabona 2009 și Serviciul European de Acțiune Externă a UE, Politica Externă și de Securitate Comună, Politica de Securitate și de Apărare Comună), ca, în a doua fază, să analizeze preponderent relațiile UE cu SUA/NATO, Rusia, BRICs, cu țările incluse în Politica Europeană de Vecinătate (PEV) și de extindere a UE, cu cele din Africa, Caraibe și Pacific (ACP) ca, în ultimă fază, să se axeze pe analiza provocărilor actuale, precum rolul UE în combaterea terorismului sau rolul UE de prim donator la nivel mondial.</p> <p>Până la sfârșitul cursului, studenții ar trebui să aibă o înțelegere a evoluției rolului Europei în afacerile mondiale, să demonstreze o capacitate de a explica și de a evalua politică externă contemporană a UE, și o mai mare capacitate de a analiza critic acțiunile sale externe. Să dezvolte, totodată, abilități de prezentare și de scriere a eseurilor.</p>

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	O introducere în studierea UE în contextual relațiilor internaționale	Prelegere, conferință, curs interactiv. Activități în format fizic sau desfășurate online în sistem de videoconferință (Microsoft Teams).	2
2.	UE în sistemul RI (perspectivă teoretică I): Realism vs. Liberalism	Prelegere, conferință, curs interactiv. Activități în format fizic sau desfășurate online în sistem de videoconferință (Microsoft Teams).	2
3.	UE în sistemul RI (perspectivă teoretică II): Teorii alternative – Constructivism și Neo-marxism UE în sistemul RI (perspectivă teoretică III) Alte abordări: comunitatea de securitate, Școala de la Copenhaga, procesul de Europenizare, soft power & normative power etc.	Prelegere, conferință, curs interactiv. Activități în format fizic sau desfășurate online în sistem de videoconferință (Microsoft Teams).	2
4.	Politica economică și diplomația comercială UE la nivel mondial UE și relația economică cu alți actori globali: ONU, OMC, FMI, BM, BRICS	Prelegere, conferință, curs interactiv. Activități în format fizic sau desfășurate online în sistem de videoconferință (Microsoft Teams).	2
5.	UE ca actor securitar internațional: Tratat, instituții, politici (I)	Prelegere, conferință, curs interactiv. Activități în format fizic sau desfășurate online în sistem de videoconferință (Microsoft Teams).	2
6.	UE ca actor securitar internațional: Tratat, instituții, politici (II)	Prelegere, conferință, curs interactiv. Activități în format fizic sau desfășurate online în sistem de videoconferință (Microsoft Teams).	2
7.	Relația UE-SUA/NATO	Prelegere, conferință, curs interactiv. Activități în format fizic sau desfășurate online în sistem de videoconferință (Microsoft Teams).	2
8.	Politica Europeană de Vecinătate (dimensiunea estică): Parteneriatul Estic, Relația UE-Rusia, conflicte înghețate, conflictul din Ucraina	Prelegere, conferință, curs interactiv. Activități în format fizic sau desfășurate online în sistem de videoconferință (Microsoft Teams).	2
9.	Politica Europeană de Vecinătate (dimensiunea mediteraneană): Uniunea pentru Mediterană, Primăvara Arabă, conflictul sirian	Prelegere, conferință, curs interactiv. Activități în format fizic sau desfășurate online în sistem de videoconferință (Microsoft Teams).	2
10.	Extinderea UE	Prelegere, conferință, curs interactiv. Activități în format	2

		fizic sau desfășurate online în sistem de videoconferință (Microsoft Teams).	
11.	Fenomenul terorismului, traficul de arme & droguri, extremismul, securitatea cibernetică, securitatea energetică	Prelegere, conferință, curs interactiv. Activități în format fizic sau desfășurate online în sistem de videoconferință (Microsoft Teams).	2
12.	Mediu + teme non-securitare. Instrumentele de ajutor extern ale UE. Implicarea UE în Africa, MERCOSUR, ASEAN	Prelegere, conferință, curs interactiv. Activități în format fizic sau desfășurate online în sistem de videoconferință (Microsoft Teams).	2

Bibliografie**Referințe principale:**

- Helen Wallace, Mark A. Pollack și Alasdair A. Young, Elaborarea politicilor în Uniunea Europeană, ed.a VI-a (disponibilă în biblioteca CSE atât în engleză, cât și în română; cap. 15, 16, 17, 18, dar și scanat)
- Hill, Smith, Vanhoonacker, 2017, International Relations and the EU, Oxford University Press (disponibilă în biblioteca CSE)
- Michael Smith, 2005, The EU as an international actor, in J. Richardson (ed.), European Union Power and policy-making, 4th Edition, Routledge, cap. 14.
- Ginsberg Roy H., The European Union in Global Security: The Politics of Impact (Palgrave Studies in European Union Politics) (disponibilă în biblioteca CSE)
- Kratochvil Petr, Constructivism and Rationalism in EU External Relations: The Case of the European Neighbourhood Policy (disponibilă în biblioteca CSE)
- Woolcock Stephen, European Union Economic Diplomacy (Global Finance) (disponibilă în biblioteca CSE)
- Smith Karen E., European Union Foreign Policy in a Changing World (Second Edition) (disponibilă în biblioteca CSE)

Referințe suplimentare:

Vor fi oferite pe perioada derulării cursului prin intermediul platformei Microsoft Teams.

8.2	Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	O introducere în studierea UE în contextual relațiilor internaționale	Prezentarea obiectivelor modulului și organizarea seminariilor. Fixarea temelor individuale. Activități desfășurate în format fizic sau online în sisteme de videoconferință (Microsoft Teams).	2
2.	UE în sistemul RI (perspectivă teoretică I): Realism vs. Liberalism	Dezbatere, prezentări individuale și analiza unor studii de caz. Activități desfășurate în format fizic sau online în sisteme de videoconferință (Microsoft Teams).	2
3.	UE în sistemul RI (perspectivă teoretică II): Teorii alternative – Constructivism și Neo-marxism UE în sistemul RI (perspectivă teoretică III) Alte abordări: comunitatea de	Dezbatere, prezentări individuale și analiza unor studii de caz. Activități desfășurate în format fizic sau online în sisteme de videoconferință (Microsoft	2

	securitate, Școala de la Copenhaga, procesul de Europeanizare, soft power & normative power etc.	Teams).	
4.	Politica economică și diplomația comercială UE la nivel mondial UE și relația economică cu alți actori globali: ONU, OMC, FMI, BM, OSCE, BRICS	Dezbateri, prezentări individuale și analiza unor studii de caz. Activități desfășurate în format fizic sau online în sisteme de videoconferință (Microsoft Teams).	2
5.	UE ca actor securitar internațional: Tratat, instituții, politici (I)	Dezbateri, prezentări individuale și analiza unor studii de caz. Activități desfășurate în format fizic sau online în sisteme de videoconferință (Microsoft Teams).	2
6.	UE ca actor securitar internațional: Tratat, instituții, politici (II)	Dezbateri, prezentări individuale și analiza unor studii de caz. Activități desfășurate în format fizic sau online în sisteme de videoconferință (Microsoft Teams).	2
7.	Relația UE-SUA/NATO	Dezbateri, prezentări individuale și analiza unor studii de caz. Activități desfășurate în format fizic sau online în sisteme de videoconferință (Microsoft Teams).	2
8.	Politica Europeană de Vecinătate (dimensiunea estică): Parteneriatul Estic, Relația UE-Rusia, conflicte înghețate, conflictul din Ucraina	Dezbateri, prezentări individuale și analiza unor studii de caz. Activități desfășurate în format fizic sau online în sisteme de videoconferință (Microsoft Teams).	2
9.	Politica Europeană de Vecinătate (dimensiunea mediteraneană): Uniunea pentru Mediterană, Primăvara Arabă, criza siriană	Dezbateri, prezentări individuale și analiza unor studii de caz. Activități desfășurate în format fizic sau online în sisteme de videoconferință (Microsoft Teams).	2
10.	Extinderea UE	Dezbateri, prezentări individuale și analiza unor studii de caz. Activități desfășurate în format fizic sau online în sisteme de videoconferință (Microsoft Teams).	2
11.	Fenomenul terorismului, traficul de arme & droguri, extremismul, securitatea cibernetică, securitatea	Dezbateri, prezentări individuale și analiza unor studii de caz. Activități	2

	energetică	desfășurate în format fizic sau online in sisteme de videoconferință (Microsoft Teams).	
12.	Mediu + teme non-securitare. Instrumentele de ajutor extern ale UE. Implicarea UE în Africa, MERCOSUR, ASEAN	Dezbateri, prezentări individuale și analiza unor studii de caz. Activități desfășurate în format fizic sau online in sisteme de videoconferință (Microsoft Teams).	2

Bibliografie**Seminar nr. 1:**

Helen Wallace, Mark A. Pollack și Alasdair A. Young, Elaborarea politicilor in Uniunea Europeană, ed.a VI-a (disponibilă în biblioteca CSE atât în engleză, cât și în română)

Ginsberg, R, 'Conceptualizing the EU as an International Actor: Narrowing the Theoretical Capability-Expectations Gap', Journal of Common Market Studies, vol. 37, no. 3, Autumn 1999

Seminar nr. 2:

Helen Wallace, Mark A. Pollack și Alasdair A. Young, Elaborarea politicilor in Uniunea Europeană, ed.a VI-a (disponibilă în biblioteca CSE atât în engleză, cât și în română)

Anne-Marie Slaughter, International Relations, Principal Theories (pdf, în folderul săptămânii)

John Baylis and Steve Smith, The Globalization of World Politics, 2001, Capitolele „Realism” și „Liberalism” (pp. 141-181)

Seminar nr. 3:

Helen Wallace, Mark A. Pollack și Alasdair A. Young, Elaborarea politicilor in Uniunea Europeană, ed.a VI-a (disponibilă în biblioteca CSE atât în engleză, cât și în română) Cap. al II-lea

Kratochvil Petr, Constructivism and Rationalism in EU External Relations: The Case of the European Neighbourhood Policy (disponibilă în biblioteca CSE)

Helen Wallace, Mark A. Pollack și Alasdair A. Young, Elaborarea politicilor in Uniunea Europeană, ed.a VI-a (disponibilă în biblioteca CSE atât în engleză, cât și în română) Cap. al II-lea

Joseph Nye, Soft Power: The Means to Success in World Politics (în română Puterea blândă, Editura Institutul European, Iași, 2009) – biblioteca CSE

Helen Wallace, Mark A. Pollack și Alasdair A. Young, Elaborarea politicilor in Uniunea Europeană, ed.a VI-a (disponibilă în biblioteca CSE atât în engleză, cât și în română) Cap. al XVI-lea

Stephen Woolcock, 2013, European Union Economic Diplomacy (Cap. 1 în folder; întreaga carte în biblioteca CSE)

Seminar nr. 4:

European Commission, 2013, How the EU works with the WTO (disponibil pe internet)

European Commission, 2009, EU and BRICs: Challenges and opportunities for European competitiveness and cooperation (disponibil pe internet)

Seminar nr. 5:

Helen Wallace, Mark A. Pollack și Alasdair A. Young, Elaborarea politicilor in Uniunea Europeană, ed.a VI-a (disponibilă în biblioteca CSE atât în engleză, cât și în română) Cap. 18

Handbook on the Common Security and Defence Policy of EU, 2010 (disponibil pe internet)

Wolfgang Wessels and Franziska Bopp, 2008, The Institutional Architecture of CFSP after the Lisbon Treaty Constitutional breakthrough or challenges ahead?, Centre for European Public Policy (disponibil pe internet)

Seminar nr. 6:

Jolyon Howorth, CSDP and NATO Post-Libya: Towards the Rubicon?, Egmont Security Policy Brief, No. 35, July 2012 (disponibil pe internet)

Deighton, Anne, 2002, 'The European Security and Defence Policy', Journal of Common market Studies, Vol 40, No. 4 (disponibil pe internet)

Strategic Trends 2015, http://www.css.ethz.ch/en/publications/strategic-trends/details.html?id=/s/tr/a/strategic_trends_2016 (disponibil pe internet)

Seminar nr. 7:

Helen Wallace, Mark A. Pollack și Alasdair A. Young, Elaborarea politicilor in Uniunea Europeană, ed.a VI-a

(disponibilă în biblioteca CSE atât în engleză, cât și în română)
European Commission, EU Relations with the United States of America,
http://eeas.europa.eu/us/index_en.htm

Seminar nr. 8:

Evaluarea PEV, 2015, http://eeas.europa.eu/archives/docs/enp/documents/2015/151118_joint-communication_review-of-the-enp_en.pdf

Richard G. Whitman, Stefan Wolff 2010, The European Neighbourhood Policy in perspective, Routledge (disponibilă în biblioteca CSE și scanată)

Seminar nr. 9:

Review of the ENP, http://eeas.europa.eu/enp/documents/2015/151118_joint-communication_review-of-the-enp_en.pdf

Political Islam, CEPS Analysis 2007 (disponibil pe internet)

Seminar nr. 10:

Frieden, J.A, Lake, D.A., Schultz, K.A., 2013, World Politics, W. W. Norton & Company (scanat), pp. 242-247

Contracarea terorismului la nivel de UE: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/crisis-and-terrorism/index_en.htm

Seminar nr. 11:

Helen Wallace, Mark A. Pollack și Alasdair A. Young, Elaborarea politicilor in Uniunea Europeană, ed.a VI-a (disponibilă în biblioteca CSE atât în engleză, cât și în română) Cap. 17

Heather Grabbe, 2014, Six Lessons of Enlargement Ten Years On: The EU's Transformative Power in Retrospect and Prospect, Journal of Common Market Studies.

Seminar nr. 12:

UE-Mercosur, <http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/regions/mercosur/>

UE-Africa, <http://www.eeas.europa.eu/africa/>

UE-Asean, <http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/regions/asean/>

Europe Aid: http://ec.europa.eu/europeaid/index_en.htm

Helen Wallace, Mark A. Pollack și Alasdair A. Young, Elaborarea politicilor in Uniunea Europeană, ed.a VI-a, Politica de mediu, pp. 275-276.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Înțelegerea politicii externe a UE, a rolului pe care UE îl deține la nivel internațional și capacitatea de a evalua impactul dimensiunii externe a UE sunt necesare specialiștilor care activează în domeniul studiilor europene atât în mediul public național, cât și internațional, guvernamental sau neguvernamental. Disciplina dezvoltă competențe de acțiune în mediul economic, social, politic european, conținutul disciplinei fiind alcătuit prin raportare la curricula unor universități occidentale de prestigiu, dar și prin raportare la cerințele mediului diplomatic, administrativ și politic la nivel național și european.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	<ul style="list-style-type: none"> - nivelul de cunoștințe; - calitatea documentării; - evaluarea critică; - capacitatea de a asocia interpretările și analizele cu procesul de integrare in ansamblul său -capacitate de redactare eseu științific conform structurii recomandate 	Redactare eseu. Examen oral, în sesiune, pe baza eseului redactat, desfășurat în sistem clasic, față în față, sau online.	60%
10.5 Seminar/ Laborator	- nivelul de cunoștințe;	Prezentări pe tema de	40%

	<ul style="list-style-type: none"> - calitatea documentării; - evaluarea critică; - capacitatea de a asocia interpretările și analizele cu procesul de integrare în ansamblul său -capacitatea de a lucra în echipă - capacitatea de conduce prezentări	cercetare aleasă (30%), prezentări de studii, articole, evenimente de actualitate politică (10%), calitatea dezbaterilor. Evaluare pe parcurs desfășurată în sistem clasic, față în față, sau online.	
<p>10.6 Standard minim de performanță nota 5: Redactare și predare eseu (prin email; termen limită de trimitere eseu stabilit la începutul cursului); max. 2500 cuvinte (aprox. 5, 6 pagini). Subiecte din temele discutate la curs: o listă de propuneri din partea profesorului coordonator + teme propuse de student (de discutat în prealabil cu profesorul coordonator)</p> <p>Sugestii de contribuții:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Analiza politicii externe a UE – o pledoarie pentru... (liberalism, realism, constructivism) 2. Realism în relația UE-Rusia. Un nou Război Rece? 3. Amenințările la adresa democrației liberale la nivel de UE 4. Care este conexiunea dintre liberalism și politica economică a UE? 5. Valorile europene și importanța lor. Pe ce se axează? Mai sunt ele de actualitate? 6. 7. Este UE un model de soft power în sfera relațiilor internaționale, așa cum o caracterizează Joseph Nye Jr.? Implicații pentru modelul de securitate europeană 8. Abordare UE vs. Rusia. Soft power vs. Hard power? 9. Abordare UE vs. SUA. Soft power vs. Hard power? 10. Sancțiunile UE. Soft mai degrabă decât hard? <p>Etc.</p>			

Data completării
21.09.2021

Titular de curs
Lect.univ.dr. Teodor-Lucian MOGA

Titular de seminar
Lect.univ.dr. Teodor-Lucian MOGA

Data avizării
24.09.2021

Director de departament
Prof. univ. dr. Gabriela Carmen Pascariu

